

FACTSHEET OVER DE
BRANCHEOPLEIDING

NCE Professional
Restauratie

Deze factsheet heeft uitsluitend betrekking op de brancheopleiding van het NCE.

ALLE INFORMATIE OP EEN RIJ

Niveau van de opleiding

De opleiding Professional Restauratie is gelijkwaardig aan MBO-4+ niveau.

Het aanvangsniveau/eventuele vereiste vooropleiding/toelatingsvoorwaarden

- (Zicht op) een betaalde baan in de monumentenzorg bij een gemeente, een restauratiearchitect of -adviseur, bij een (gespecialiseerde) aannemer die veel restaureert, een provinciale Monumentenwacht of een professionele organisatie, die monumenten beheert. Met uw werkgever wordt een overeenkomst omtrent uw opleiding afgesloten.
- Een diploma van een opleiding op MBO, HBO of universitair niveau. Te denken valt bijvoorbeeld aan een diploma allround timmerman of allround metselaar, maar ook aan HBO Bouwkunde of de studie Architectuurgeschiedenis.
- Een gelijkwaardig diploma of aantoonbaar voldoende praktijkervaring.
- Na aanmelding volgt een intakegesprek. Tijdens de intake wordt gekeken of deze beroepsopleiding bij de student past en of verwacht wordt dat de student de opleiding met succes kan afronden.
- In bezit van een geldig Basis-VCA of bedrijfscertificaat met in persoonlijk veiligheidspaspoort aantoonbaar gevolgde cursussen en/of trainingen op gebied van persoonsveiligheid.
- Zodra de intake op de diploma's, werkervaring en verdere instroomvoorwaarden heeft plaatsgevonden, krijgt de belangstellende bericht of de inschrijving wordt geaccepteerd.

Behaalde kwalificaties

De opleiding wordt aangeboden als een brancheopleiding. De student rondt de opleiding af met een branchediploma van het NCE. Het branchediploma van deze NCE-opleiding wordt algemeen erkend in de restauratiebranche. NCE-opleidingen worden binnen alle ERM-richtlijnen als een goede invulling voor de scholingseisen geaccepteerd. Een NCE-diploma heeft dus aantoonbare meerwaarde voor bedrijven, die bij de stichting ERM een erkenning willen gaan behalen en voor bedrijven, die reeds een ERM-erkenning hebben behaald.

Leerdoelen en uitkomsten

De opleiding Professional Restauratie biedt technische en inhoudelijke verdieping voor de omgang met en uitvoering/begeleiding van restauratieprojecten van monumenten.

Er zijn vier uitstroomprofielen, te weten:

1. Aannemers/uitvoerders.
2. Adviseurs/architecten.
3. Medewerkers van gemeenten en andere overheden.
4. Inspecteurs/monumentenwachters.

Duur van de opleiding/aanwezigheidsplicht

De opleiding duurt 2 jaar en bestaat uit één lesdag per week bij NCE in Amersfoort (en eventueel op andere locaties). In totaal zijn er 66 lesdagen. De student mag maximaal 7 lesdagen verzuimen. In het geval van uitzonderlijke omstandigheden kan het NCE mogelijk een regeling met de student treffen.

Lesuren

Het aantal lesuren is 2 x 3,5 uur met een pauze van een half uur. De lesdag is van 8.30 uur tot 16.00 uur.

Studiebelasting

Voor deze brancheopleiding geldt een gemiddelde studiebelasting van ca. 6-8 uur per week, afhankelijk van de aanwezige kennis en ervaring.

Opbouw van het lesprogramma

In het lesprogramma worden 4 theorievakken behandeld, daarnaast werken de studenten 5 projecten uit. Per blok wordt 1 excursie naar een interessante restauratie georganiseerd (in totaal 6 excursies).

Theorietoetsen, projectverslagen en examen

De theoretische vakken van de opleiding Professional Restauratie worden afgesloten met theorietoetsen. Per lesblok van 11 dagen wordt de behandelde theorie getoetst. De afgebakende, door het NCE goedgekeurde praktijkopdrachten worden afgesloten met 2 projectverslagen in het eerste leerjaar en 3 projectverslagen in het tweede leerjaar. Het examen bestaat uit een eindpresentatie van minimaal 20 minuten met aansluitend 20 minuten vragen van de examinerator. Alleen als voor alle 5 de projectverslagen een voldoende is behaald, kan de student de eindpresentatie geven.

Herkansen

De student kan het examen één keer herkansen, binnen 4 weken na de eerste examendatum.

Vrijstellingen

Er worden geen vrijstellingen verleend.

Kosten

- De actuele prijs van de opleiding vindt u op www.erfgoedopleidingen.nl. Inbegrepen in de prijs zijn de lesstof van het NCE, toegang tot de Digitale Leeromgeving (DLO), koffie en thee.
- Tenzij anders aangegeven, zijn de kosten voor maaltijden (lunch of avondmaaltijd), eventuele excursies en mogelijke andere, extra zaken niet inbegrepen bij de prijs.
- Enkele verplicht aan te schaffen boeken zijn voor rekening van de student.

Evaluatie

Na afloop van de opleiding krijgen de studenten de mogelijkheid terugkoppeling op de opleiding in al zijn facetten (o.a. inhoud, docent, organisatie, locatie) te geven in een evaluatieformulier. Dit kan desgewenst anoniem. De terugkoppeling van de student kan (geanonimiseerd) worden gebruikt voor aanpassingen in (facetten van) de opleiding.

THEORIETOETSEN

- Per blok een of meerdere toetsen over de lesstof van de vakken die in dat blok zijn behandeld (multiple choice/score: gemiddeld per vak minimaal een voldoende over de gehele opleiding)

PRAKTIJKOPDRACHTEN EN EXAMEN

- 5 projectverslagen (score: minimaal voldoende)
- 1 eindpresentatie van 40 minuten (20 minuten presentatie en 20 minuten vragen van examinatoren - score: minimaal voldoende)

OPBOUW OPLEIDING RESTAURATIE PROFESSIONAL

THEORETISCHE VAKKEN

VAK 1

Constructies, materialen en gereedschappen

VAK 2

Architectuur- en bouwgeschiedenis

VAK 3

Planvorming en organisatie

VAK 4

Wettelijke regelingen monumentenzorg

PRAKTIJKOPDRACHTEN

NAAR KEUZE PASSEND BIJ HET UITSTROOMPROFIEL – 1E LEERJAAR

Projectverslag 1

Planvorming, voorbereiding of uitvoering*

Projectverslag 2

Planvorming, voorbereiding of uitvoering*

VERPLICHT VOOR HET EXAMEN – 2E LEERJAAR

Projectverslag 3

Constructief herstel** van een onderdeel van een monument

Projectverslag 4

Opdracht afhankelijk van uitstroomprofiel

Projectverslag 5

Maken van instandhoudingsplan

Toelichting

* De onderwerpen variëren per uitstroomprofiel. Voor het uitstroomprofiel **Aannemers/Uitvoerders** kan het onderwerp bijvoorbeeld de werkvoorbereiding en kwaliteitscontrole zijn. Voor het uitstroomprofiel **Adviseurs/Architecten** kan het onderwerp het maken van een restauratieplan, toezicht en begeleiding zijn. Ook voor de uitstroomprofielen **Medewerkers van gemeenten en andere overheden** en **Inspecteurs/monumentenwachtters** worden de projecten/onderwerpen passend bij deze beroepen gekozen.

** De onderwerpen kunnen variëren van hout- of steenconstructies tot historische dakbedekkingen, gevelopeningen zoals vensters en deuren tot de afwerking van exterieur of een historisch interieur.

BESCHRIJVING – PROFESSIONAL RESTAURATIE

Hieronder volgt een beschrijving van de vakkennis en vaardigheden, die afkomstig zijn uit het Kwalificatiedossier (KD) Professional Restauratie.

De **Professional Restauratie*** werkt in de sector bouw/infra. Hij werkt binnen en/of buiten, bij overheid, bureaus of bedrijven en is betrokken bij het vooronderzoek, voorbereiden, bouwen, beheren en onderhouden van gebouwen, wegen, waterwegen, spoorwegen of ondergrondse transportsystemen. De werkzaamheden zijn afhankelijk van de grootte van het bedrijf of organisatie en de mate van specialisatie van de organisatie. Bij grotere organisaties gaat het vaker om specialistisch werk en bij de kleinere organisaties worden door de middenkaderfunctionaris meer soorten taken verricht.

De middenkaderfunctionaris restauratie is werkzaam bij architecten- en/of adviesbureaus, de monumentenwacht, overheden en/of bouwbedrijven. Hij heeft in veel gevallen een uitvoerende en adviserende rol. Hij is in staat om informatie te verzamelen en te ordenen en om de diverse wetten en regelingen op het gebied van monumenten toe te passen. Andere belangrijke werkzaamheden zijn het uitvoeren van verkennend bouwhistorisch onderzoek, het identificeren van monumenten/materialen/onderdelen, het uitvoeren van bouwkundige opnames, het analyseren van bouwkundige gebreken/schades, het maken en controleren van plannings en het bewaken van tijd, geld en kwaliteit. Hij is betrokken bij het ontwerp, de uitvoering, onderhoud en nazorg van projecten. Hij zal, afhankelijk van de organisatie waarin hij werkzaam is, breder betrokken zijn bij meerdere aspecten of een meer specialistische taak uitvoeren. Bij de totstandkoming van een restauratieproject moeten steeds de geldende regels voor KAM, veiligheid en gezondheid in acht worden genomen. Gezien de verscheidenheid van materiaal, materieel, diversiteit van personeel en de regelgeving daarbij, zijn dit factoren, die voortdurend de aandacht van de middenkaderfunctionaris restauratie vragen.

* Overal waar hij staat wordt ook zij bedoeld.

VAKKENNIS

De beginnend beroepsbeoefenaar

a – Kennis

- Bezit kennis van de (steden) bouwgeschiedenis.
- Bezit kennis van de bouw/infrabranche.
- Bezit kennis van de procedure KLIC-melding.
- Bezit kennis van de wijze van opslag en bescherming van historische bouwmaterialen.
- Bezit kennis van documenteren en verantwoord opslaan of afvoeren van constructies en materialen.
- Bezit kennis van erkenningsregelingen.
- Bezit kennis van het verwerken van historische bouwmaterialen.
- Bezit kennis van keuren van voor de restauratie kenmerkende constructies, materialen en afwerkingen.
- Bezit kennis van levertijden van materialen.
- Bezit kennis van ontmantelen, stutten en stempelen.
- Bezit kennis van stelsels van basisregistraties, zoals WION, BAG en BGT.
- Bezit kennis van technische installaties in de bouw.
- Bezit kennis van relevante regelgeving over steigers.
- Bezit kennis van risico's bij hijsen, heffen, tillen en dragen.

b – Brede en specialistische kennis

- Bezit brede en specialistische kennis van (historische) bouwstijlen.
- Bezit brede en specialistische kennis van archeologie, flora en fauna in relatie tot restauratieprojecten.
- Bezit brede en specialistische kennis van bouwmaterialen en bouwproducten.
- Bezit brede en specialistische kennis van bouwprocessen, samenwerking in de bouw en interdisciplinaire samenwerking.
- Bezit brede en specialistische kennis van bouwregelingen en richtlijnen.
- Bezit brede en specialistische kennis van de (gemeentelijke) procedures voor de aanvraag van een omgevingsvergunning.
- Bezit brede en specialistische kennis van de bouwgeschiedenis gericht op restauratie.
- Bezit brede en specialistische kennis van de bouwhistorie gericht op restauratie.
- Bezit brede en specialistische kennis van eisen, die aan het werk van gespecialiseerde aannemers worden gesteld.
- Bezit brede en specialistische kennis van financierings- en subsidieregelingen wat betreft restauratie en onderhoud.
- Bezit brede en specialistische kennis van handhaving en toezicht in de restauratie.
- Bezit brede en specialistische kennis van het bouwbesluit en toetsing daarvan.
- Bezit brede en specialistische kennis van historische constructies, materialen en afwerkingen.
- Bezit brede en specialistische kennis van inkoop, beoordelen van leveranciers/gespecialiseerde aannemers.
- Bezit brede en specialistische kennis van inschakeling van andere disciplines.
- Bezit brede en specialistische kennis van ontmantelen en beschermen van waardevolle onderdelen in het monument.
- Bezit brede en specialistische kennis van planning met kritische paden.
- Bezit brede en specialistische kennis van uitvoeringseisen.
- Bezit brede en specialistische kennis van vergunningen voor restauratie van monumenten.

VAARDIGHEDEN

De beginnend beroepsbeoefenaar

- Kan bouwkundige opname verrichten, handmatig schetsen maken en verkennend bouwhistorisch onderzoek (laten) uitvoeren.
- Kan deelnemen aan bespreking/vergadering.
- Kan een (deel)planning maken.
- Kan een analyse maken van product en productie.
- Kan een bouwadministratie en -planning lezen en bijhouden.
- Kan een bouwplaatsinrichting maken.
- Kan een keuringsplan lezen, maken en bijhouden.
- Kan een presentatie geven.
- Kan handmatige schetsen maken van eenvoudige historische constructies, profileringen en details.
- Kan informatie- en verwerkingssystemen toepassen.
- Kan informatie verzamelen over het betreffende monument, de staat waarin het monument verkeert en de wensen van de eigenaar.
- Kan mogelijkheden met betrekking tot onderhoud of herstel van een monument verkennen op basis van verzamelde informatie en daarover afstemmen met betrokkenen.
- Kan overleggen met groepen/derden.
- Kan rapporten opstellen/uitwerken.
- Kan werken met CAD.
- Kan werken met formats voor instandhoudingsplannen.
- Kan werken met gebruikelijke applicaties.
- Kan werken met informatiesystemen zoals het bouw informatie model.
- Kan wettelijke regels, bedrijfsprocedures en/of voorschriften toepassen met betrekking tot veiligheid, gezondheid, milieu en kwaliteit.

Inzicht

- Toont inzicht in historische constructies, materialen en afwerking.

NRTO-keurmerk

Het Nationaal Centrum Erfgoedopleidingen voert sinds medio 2019 met trots het NRTO-keurmerk. Een onderwijsaanbieder met het NRTO-keurmerk voldoet aan hoge kwaliteitseisen en is hierop getoetst door een externe certificerende instelling. Het keurmerk geeft de studenten van alle NCE-opleidingen zekerheid rond algemene voorwaarden, een gedragscode en een gedegen klachtenregeling. Meer informatie over het NCE-lidmaatschap van de NRTO is te vinden op: www.erfgoedopleidingen.nl/nrto.

Hoewel dit factsheet met uiterste zorg is samengesteld, kunnen hieraan geen rechten worden ontleend.

Foto's: Arjen Veldt Fotografie.